

"Kolory Polski" - Sieradz

17 sierpnia 2024, 19.00

Sieradz, bazylika kolegiacka Wszystkich Świętych, ul. Kolegiacka 11

Choć o Polsce XVI wieku myśli się jako o ostoi katolicyzmu, także i tu docierały prądy reformacyjne. Nowatorskie idee, kontestujące zatwardziałość ówczesnego kościoła, zdobyły dużą popularność wśród szlachty. Jednymi z najwybitniejszych ich krzewicieli byli Andrzej Frycz Modrzewski i Andrzej Trzcieski, którego spuścizna, wzorowana na niemieckich pieśniach i częściowo będąca również polską, poetycką parafrazą Psalmów, znalazła godnego czytelnika w osobie Cypriana Bazylika. Ten pochodzący z Sieradza renesansowy kompozytor dzięki poparciu możnych swego czasu obracał się w kręgu najwyższych dostojników – marszałka Mikołaja Radziwiłła Czarnego, wojewody Olbrachta Łaskiego czy nawet króla Stefana Batorego. Niemalże znaczenie odegrało także jego wszechstronne wykształcenie w duchu humanizmu, bowiem oprócz działalności muzycznej i politycznej zajmował się także poezją i tłumaczeniem łacińskich tekstów.

Na muzyczny wieczór Ensemble Jerycho wsparte instrumentalistami pod przewodnictwem Bartosza Izbickiego wybrało szereg pieśni protestanckich Cypriana Bazylika. Utrzymane są w czytelnej fakturze czterogłosowej, niejednokrotnie z odwołaniami do chorału. Do jego najśłynniejszych pieśni, które stały się podstawą polskich, protestanckich kancjonałów, należą „Oratio Dominica to jest Modlitwa Pańska”, „Pieśń nowa krześcijańska” i „Dobrotliwość Pańska”. Program uzupełnią utwory anonimowe oraz kompozycje związanego z Wenecją i Rzymem Jacobusa Arcadelta. Warto zwrócić również uwagę na unikalne brzmienie zespołu – pełne potęgi, nieco szorstkie, co wynika z adaptacji praktyk tradycyjnego śpiewu sakralnego. Muzycy koncertują w Polsce i za granicą, m.in. na festiwalu Pieśń naszych korzeni. W zeszłym roku świętowali dziesięciolecie istnienia. Trzeba też wspomnieć, że od samego początku działalność twórczość Cypriana z Sieradza znajdowała się w orbicie ich twórczych zainteresowań.

Trudno, by kompozycje Bazylika znalazły lepszy anturaż niż świątynia w jego rodzinnym mieście. Bazylika kolegiacka pw. Wszystkich Świętych pozostaje jednym z najbardziej interesujących zabytków regionu. Historia tego najstarszego kościoła w mieście sięga XIV wieku, gdy królował w Europie styl gotycki. Z pierwotnej architektury pozostał zarys, bowiem w XVII wieku świątynię gruntownie przebudowano, zostało także wymienione wyposażenie na barokowe i rokokowe. Ponadto we wnętrzu można podziwiać kilka płócien Wojciecha Gersona oraz sprzęt do sprawowania liturgii z XVII i XVIII wieku.

Wykonawcy:

Zespół Jerycho w składzie:

Alicja Sulkowska, Małgorzata Izbicka - cantus

Paweł Szczyciński, Barbara Sobolewska - altus

Mateusz Grzyb, Wawrzyniec Dąbrowski, Maciej Królikowski - tenor

Łukasz Kalisz, Stanisław Szczyciński, Rafał Kanowski - bassus

Jan Kiernicki - lutnia

Przemysław Pogocki - arcylutnia, gitara renesansowa

Justyna Reksć-Raubo - viola da gamba

Bartosz Izbicki - pozytyw, regał i kierownictwo muzyczne

Program:

Cyprian Bazylik - Oratio Dominica to jest Modlitwa Pańska (sł. Andrzej Trzeciecki)

Cyprian Bazylik - Druga rano wstawszy (sł. Szymon Żak)

Cyprian Bazylik - Pieśń ranna, gdy słońce wschodzi (sł. Andrzej Trzeciecki)

Jacobus Arcadelt Psalm 127 (tłum. Jan Seklucjan)

Cyprian Bazylik Pieśń o niebezpieczeństwie żywota (sł. Jakub Lubelczyk)

Cyprian Bazylik - Piosnka bardzo piękna o Narodzeniu Pańskim (sł. anonim G.S.)

Cyprian Bazylik - Pieśń nowa krześcijańska (sł. Jakub Lubelczyk)

Cyprian Bazylik - Dobrotliwość Pańska (sł. Jakub Lubelczyk)

Cyprian Bazylik - Nabożna piosnka (sł. Andrzej Trzeciecki)

Cyprian Bazylik - Psalm 127. Beati omnes qui timent Dominum (tłum. Bernard Wojewódka)

Cyprian Bazylik - Psalm 79. Deus venerunt gentes (tłum. Jakub Lubelczyk)

Anonim - Psalm 123 (tłum. anonim, fragment z Kórnik)

Cyprian Bazylik Psalm 70. In te Domine speravi (tłum. Stanisław Kleryka)

Cyprian Bazylik - Psalm 129. De profundis clamavi ad te (sł. anonim)

Anonim - Modlitwa ludu pospolitego za pany krześcijańskimi

Cyprian Bazylik - Pożegnanie krześcijańskie na każdy dzień (sł. Szymon Żak)

Cyprian Bazylik - Benedictio mensae (sł. Andrzej Trzeciecki)